

Undersøgelse af aspekter omkring vandplaner i Danmarks nabolande

Lorenz Carl Wähler, Specialist/Project Manager, Policy, Planning and Infrastructure

Indhold

- > Introduktion
- > Økologisk status
- > Metoder for fastsættelse af kvalitetselementers referenceværdier
- > Anvendelse af undtagelser

Introduktion

- > COWI har på opdrag af Landbrug & Fødevarer undersøgt udkast til de 3. vandplaner i Danmarks nabolande
 - > Tyskland (Schleswig-Holstein: Eider, Elbe, Schlei/Trave)
 - > Nederlandene (Rhine, Meuse, Scheldt, Ems)
 - > Polen (hele landet)
 - > Sverige (sydlige Østersøen)
- > Mht. f.eks.:
 - > økologisk status
 - > metoder til fastlæggelse af referenceværdier
 - > brug af undtagelser
 - > Med fokus på kystområder, hvor muligt

Økologisk status

	Kystvande, Nederlandene	Kystvande, Schleswig- Holstein	Kystvande, Polen	Kystvande, Sverige (Sydlige Østersøen)	Kystvande, Danmark
Høj	-		-		
God	-	1 (3%)	-	1 (1%)	5 (5%)
Moderat	8 (89 %)	20 (50%)	3 (75%)	160 (90%)	24 (22%)
Ringe	1 (11 %)	9 (23%)	1 (25%)	17 (9%)	55 (50%)
Dårlig	-	10 (25%)	-	(ringe/dårlig)	25 (20%)

- > De fleste kystvande fordeler sig, både absolut og relativt, i kategorien moderat økologisk tilstand, dernæst i kategorien ringe/dårlig

Metoder for fastsættelse af kvalitetselementers referenceværdier

Biologiske og fysisk-kemiske kvalitetsparametre anvendes for at kunne vurdere de økologiske tilstande i vandområderne

Pba. Vandrammedirektivet er definitionen af referencetilstand i COWI (2018) som følger:

"den tilstand, der findes eller ville kunne findes ved "høj tilstand". Det vil sige en uberørt tilstand, hvor der er ingen eller kun ubetydelige ændringer i den økologiske tilstand som følge af menneskelige aktiviteter."

Metoder for fastsættelse af phytoplankton-relaterede kvalitetselementers referenceværdier

	Kystvande, Nederlandene	Kystvande, Schleswig-Holstein	Kystvande, Polen	Kystvande, Sverige (Sydlige Østersøen)	Kystvande, Danmark
Kvalitetselement Fytoplankton	Chlorophyl-a	Chlorophyl-a	Chlorophyl-a	Chlorophyl-a, phytoplankton biomasse	Chlorophyl-a
Fastsættelse af reference-tilstanden	Historisk/Modellerin g/ Ekspertvurdering	Historisk/Modellering (delvist beregning)	N/A	Beregninger	Beregninger
Tidspunkt reference-tilstand	1930	~1880	N/A	N/A	Beregnet naturtilstand
Eksempler på ændringer	Justering af eutrofierings-indikatorer	Justering af eutrofierings-indikatorer (Østersø)	Nedjusteret antal kystvande. Mere stringente miljømål.	Ingen betydelige ændringer i metode eller strukturelle ændringer.	VP2: år 1900 var reference

Brug af undtagelser

COWI (2018) indeholder en begrebsafklaring mht. brug af undtagelser:

- › *Tidsmæssig forlængelse af fristen for opfyldelse af miljømål om god økologisk og/eller kemisk tilstand frem til 2027 (Artikel 4.4).
Tidsmæssig forlængelse kan begrundes med*
 - › *teknisk gennemførlighed (Artikel 4.4a),*
 - › *uforholdsmæssigt store omkostninger (Artikel 4.4b), og*
 - › *naturlige forhold (Artikel 4.4c) – som muliggør opfyldelse efter 2027.*
- › *Et mindre strengt miljømål (Artikel 4.5). Dette kan begrundes med*
 - › *menneskelige aktiviteter, eller*
 - › *naturlige forhold.*

Brug af undtagelser

	Kystvande, Nederlandene (ekskl. territoriale)	Kystvande, Schleswig-Holstein (ekskl. territoriale)	Kystvande, Polen	Kystvande, Sverige (Sydlige Østersøen)	Kystvande, Danmark
Teknisk gen. (art. 4.4 a)	1 (11%)	-	1 (25%) ¹	37 (21%) ¹	-
Disprop. omk. (art 4.4 b)	9 (100%)	15 (38%)			-
Naturlige omstændigh. (art. 4.4 c)	8 (89%)	40 (100%)	3 (75%)	134 (75%)	104 (95%)
Lavere miljømål (art. 4.5)	-	-	2	6 (4%)	-
Antal kystvande	9	40	4	178	109
Forventet 4. planperiode?	En 4. periode er forventet. Undtagelser vil blive gennemgået inden 2027.	Ingen indikationer omkring en 4. periode.	Det kendes ikke om der er en plan B på dette tidspunkt.	Udbredt anvendelse af undtagelser for at nå GES senere end 2027, hvilket indikerer en 4. planperiode.	Ingen 4. planperiode forventet

Note: ¹ Ikke muligt at fraskille mellem art 4.4 a & b; ² PL anvender art. 4.5 på 2 kystvande i kombination med art. 4.4

Tak!